

SREBRNI JUBILANT JE PRINESEL SVEŽ VETER

Pogled nazaj ali raport, ki naj bi bil kratki tečaj iz zgodovinskega ljubljanskega časnika Dnevnik

Tistega dopoldne 2. julija 1951 je kolporter pred ljubljansko pošto dobil kup časopisov, ki so mu jih prinesli čez cesto iz Tomšičeve, in nato z glasom, ki je že doslej skušal preglasiti zvoke in tone mestnega trušča, zavpil med mimoidoče:

»Ljubljanski dnevnik! Dnevnik! Ljubljanski dnevnik!«

To je bilo rojstvo novega slovenskega časnika, ki smo mu tedaj rekli popoldnevnik, na cesti pa se je pojavljal opoldne.

Bil je nekoliko drugačen, že takoj od začetka, od jutranjиков »Slovenskega poročevalca« in »Ljudske pravice«. Bralci so to brž opazili. Predvsem je bil tanjši. Štiri velike strani je imel. V njem pa je bilo marsikaj pomembnega natisnjeno krajše, pa je bilo to mogoče prebrati med vožnjo s tramvajem domov; prebrati je bilo mogoče vse, kar je bilo zanimivega.

Tedaj so se v »Ljubljanskem dnevniku« prvič pojavile novice o nesrečah. Pisec teh vrst je poklical vsako jutro bolniško sestro v bolnišnico na nezgodni oddelek in opoldne so bralci vedeli, kdo od meščanov je dobil čez noč mavec na nogo ali roko ali se kako huje poškodoval. Novost

za bralce je bila tudi sodnijska kronika. V rubrikah »Križem kražem po Bežigradu, Kranju, Kamniku« in tako naprej ter še posebno v rubriki »Zakaj tako?« so se začeli vrstiti kritični zapisi o drobnih pojavih, problemih in malomarnostih, ki so jeli spremljati življenje.

Z zamenjavo skoraj kompletne uredniške posadke — stara je morala organizirati redakcijo novega ljubljanskega časnika »Ljudska pravica — Borba«, je novo uredništvo »Ljubljanskega dnevnika« okrepilo svoje vrste, poglobilo vsebino, povečalo pestrost in uveljavilo mnoge tipične zvrsti popoldanskega tiska. V tem obdobju je začel polniti njegove stolpe Lentov Lenč, kolega, ki je vnesel v slovensko novinarstvo kratko humoristično časnikarsko črtico. Popularnost teh zgodb in zgodbic je bila velika in ni do današnjega pozabljena.

Iz Tomšičeve ulice je »Ljubljanski dnevnik« nato prekoračil reko Ljubljanico, z levega brega je prišel na desnega, v Kopitarjevo. V družbi z »Ljudsko pravico«, ki je svoje bralce obveščala zjutraj, je »Ljubljanski dnevnik« pokrival noč in čas, ko je šlo sonce gor. V tem času je bila njegova redakcija prav gotovo ena najmlajših v Jugoslaviji, vsaj tisti njen del, ki je lovil novice, pisal reportaže, navezoval stike z najrazličnejšimi ljudmi s ceste in organiziral akcije. Prav ta četa zanesenjakov, ki je globoko vdihnila vonj tiskarske barve, in dobro otipala svinčene vrste, je uvrstila v Dnevnik časnikarsko obliko — akcijo, ki se je prav tako obdržala do današnjih dni, vendar je tedaj pomenila zanimiv, nov, svež in drzen ter hud veter v tistem vsakdanu.

Ko smo veliki format »Ljubljanskega dnevnika« preganili in spre-

menili v malega, v bolj večerniški format, smo kajpada vnesli vanj in vnašali še več večerniških elementov in v tem včasih bolj uspešno, včasih manj, nastopali in želi. Vsekakor smo tistikrat bralcem stregli s čistejšim, a še vedno slovenskim večerniškim konceptom, kar je imelo zelo različen odmev. V tem obdobju se je med drugim rodila tedaj zelo blagovana novinarska oblika PPČ (poljudno-problemski članek), ki se je s kritičnim prijemom, na široko in temeljito loteval aktualnih problemov, žgočih in spotikljivih ter prvič pokazal nekatere elemente sodobne časnikarske angažiranosti.

V naslednjih letih se je mali format časnika spet, zravnal bi rekel, postal je spet veliki. Tiskarski stroj, ki smo ga krstili za Alberta, in je že kakih šest in več let po kosih kje pod kupi na prizorišču Dinosa, je bruhal spet časnik, kakršen je bil na začetku. Oznanjal je vsebino, ki je bila vedno bolj prirejena in prilagojena malemu človeku, kot smo tedaj imenovali bazo, in tistim, ki so hoteli biti zelo hitro in na kratko informirani.

»Ljubljanski dnevnik« je bil eden prvih slovenskih časnikov pri nas, ti-

Nadaljevanje na 2. strani

POT NAPREJ

Naša pot, pot Dnevnika in Nedeljskega dnevnika je jasna, saj je osnova našega vsakdanjega uredniškega dela pa tudi poslovnega in razvojnega koncepta obeh časopisov bila dana že z ustavo, sklepi in dogovori družbenopolitičnih dejavnikov — zlasti ZKS in SZDL, ki je naša ustanoviteljica.

V tem torej ni dilem, kakor ni in ne more biti dilem o našem delu doslej, saj je sleherni novinar družbenopolitični delavec, torej človek, ki odgovorno in prizadeto spremlja našo vsakdanjost, piše o njenih uspehih in hkrati kritično obravnava tudi vse negativne pojave našega dne.

Naš časopis je v zadnjih letih doživel izreden razvoj, kar kaže visoka naklada obeh dnevnikov pa tudi struktura bralcev in njuna razsejanost po vsej republiki pa tudi izven njenih meja. V prihodnje pa bo treba posvečati še več pozornosti okolju, v katerem živimo, to je Ljubljani, njenim življenjskim problemom. Dnevnik bo moral zato še intenzivneje prisluhniti in se povezati z vsakdanjim življenjem in delom v osnovnih središčih, to je v središčih krajevnih skupnosti in v

delovnih kolektivih. In naši novinarji bodo prav tem ljudem morali bolj kot doslej prisluhniti in se poglabljati tudi v tista okolja, ki jih ne zajamejo razprave na vrhovih — v republiki, mestu in občini ali v vodstvih delovnih organizacij. Dnevnik bo moral biti torej še bolj zrcalo življenja in to v svoji jasni in neizkrivljeni podobi, ker bo le tako lahko dal bralcu vse tisto, kar od njega želi in pričakuje.

Ob poglobljenem uresničevanju vsebinskega programa obeh časnikov pa bo v prihodnje treba posvetiti več pozornosti tudi ljudem v redakciji, zlasti njihovi izobrazbi in izpolnjevanju na delovnem mestu. V našem novinarskem kolektivu pa tudi v drugih oddelkih imamo veliko mladih ljudi, ki so si pri nas začeli utirati pot v življenje in delo in njim bo treba intenzivneje pomagati, hkrati pa v njih buditi zavest, da delo ni le prizadevanje za ustvarjanje osebnih dobrin, temveč je predvsem odgovornost doslednega izpolnjevanja sprejetih obveznosti, ki jih na slehernem delovnem mestu opredeljuje ta kolektiv in družba kot celota.

IVICA BOZOVIČAR

Spored proslave ob 25-letnici

Drugega julija bo skupna seja izdajateljskega sveta, uredniškega odbora in delavskega sveta Ljubljanskega dnevnika, ki jo bodo sklicali predsednik izdajateljskega sveta, glavni urednik in predsednik delavskega sveta. Skupna seja bo v prostorih Ljudske pravice.

Na seji bo predsednik izdajateljskega sveta Ljubljanskega dnevnika inž. Drago Lipič govoril o nalogah središtev javnega obveščanja v luči samoupravnega, še posebej delegatskega sistema. Ljudska pravica bo nato pokazala udeležencem seje novo opremo v časopisni enoti. Po ogledu tiskarne bo tovariško srečanje.

Ema Fister

Justi Borišek

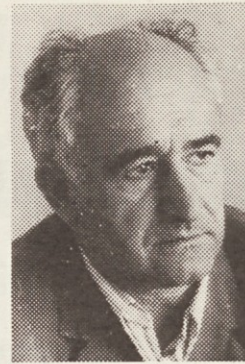
Milka Krnel

Pavla Anžič

Dana Nučič

Rudi Vahen

25 LET DELAJO ZA DNEVNIK

PET PLUS EDEN

Ko so posedle za mizo, so bile začudene. Marsikatera od njih, čeprav je že petindvajset let pri časopisu, ni še nikoli dala slavnostnega intervjuja.

»Šest nas bodo intervjuvali,« so pripovedovale kolegicam.

Beseda se jim je zdela imenitna, navsezadnje tudi domača, ampak natanko le niso vedele, kaj bo. Zato so bili njihovi pogledi tudi radovedni. Strmele so v beležnico na mizi in v moj svinčnik. Zdelo se mi je, da prav v teh trenutkih gledajo s takšnim pričakovanjem, kot gledajo zdravnika, ko piše diagnozo. V sobi je bil poln mir, ki ga je zmotil šele Rudi Vahen, prav tako jubilat in edini moški med njimi.

Zdelo se mi je prijetno pustiti jih nekolikanj čakati in gledati. Zdelo se mi je, da tudi sami uživajo v tem. Čeprav so se počutili malce neugodno, pa vendar je tako sedeti in gledati in molčati še najlepše. Govoriti, odgovarjati na nadležna vprašanja, je zoprno. Nekateri znajo pa tako lepo pripovedovati!

S pogledom sem se sprehodil od enega obraza do drugega. Ženske, ki so tako ali drugače prispevale, da je Dnevnik izšel vsak dan, da je bilo okoli tega dan za dnem opravljeno vse tako, kot je potrebno.

Leta so tekla.

Pri časopisu človek hitro ostari; pa naj bo novinar, fotoreporter, administrator ali če je v adremi, prodaji ali v blagajni. Dan izpodriva naslednjega in v tem krogu, ki se enakomerno vrti in ki ga nihče ne more ustaviti, nihče pospešiti ali zavreti, v tem tempu ljudje starimo in usiha-mo.

Vse te ženske, ki se še niso naveličale zreti v konico mojega svinčnika, so bile pred petindvajsetimi leti petindvajset let mlajše. Dekleta! Njihov nasmeh je bil drugačen od današnjega, izraz oči tudi, barva lic je bila mnogo bolj rožnata in ustnice

rdeče, kakor jagode in misli, kako mlade misli so se jim tedaj podile po glavah! Življenje, petindvajset let življenja, je bilo pred njimi. Petindvajset let življenja v časopisni hiši.

Pred četrto stoletja so bila dekleta, zdaj so stare mame. Mislim lepo. Imajo že vnuke in ti o svoji stari mami vedo, da je pri časopisu v službi.

Kako bliskovito je vse minilo!

Moški med njimi, **Rudi Vahen**, ki je bil dvajset let novinar in urednik, zdaj pa je šef splošnega oddelka, edini ni videti prav nič vznemirjen. Čez nekaj mesecev gre v pokoj. Odšteva dneve. Od 1. januarja 1948. leta je v hiši. Na tisoče strani kronike, del zgodovine, kos inventarja.

»Čutim se vezanega na to podjetje,« je rekel. »Letos bom šel v pokoj po štiridesetih letih dela, po 28 letih dela pod isto streho, to našo streho. Če ne bi bil upokojen, bi pod to streho še ostal. Dobro se počutim v kolektivu in nikoli nisem pomislil, da bi šel drugam.«

Glavna blagajničarka **Milka Karnel** je v hiši od 9. maja 1945. Njej smo se vsi največkrat podpisali. Pozna vse podrobnosti naših avtogramov. Spoznala je, kdo je kdo in kaj je kdo, saj nas je imela priliko neštetokrat opazovati, ko nam je odštevala dnevnice.

»Vesela sem, da sem lahko na tem delovnem mestu, ki je moj drugi dom. Vesela sem, da sem lahko storila vsem kolegicam in kolegom kaj dobrega. Prav zato se dobro počutim.«

Dana Nučič je pod našo streho od 26. maja 1945. Najprej je bila v naročinskem oddelku, zdaj je že vrsto let vodja prodajne službe.

Na edino vprašanje, na katerega so vsi po vrsti odgovarjali, je odgovorila mirno. Vprašanje pa se je glasil:

»Kakšen je vaš občutek po tolikih letih na delovnem mestu pod isto streho?«

»Zadovoljna sem. Delo mi ustreza. Človek se ne zaveda, da je minilo že toliko let.«

Najbolj zgovorna med njimi je bila **Ema Fister**. Nagnjena k humorju se zdi, da vsem daje potrebno korajžo. V podjetju je od 17. maja 1947. Osem let je bila v naročinskem oddelku, nato v oglasnem, zdaj je vodja ekonomske propagande.

»Počutim se kot doma,« je rekla, »pravzaprav še bolj kot doma. Imam dober občutek. Da bi menjala službo, nisem imela korajže. Poznam vse sodelavce in še na ducate drugih v hiši. To se mi zdi prijetno!«

Pavla Anžič je bila najprej adremistka. V hišo je prišla 2. februarja 1947. leta. Od leta 1949 je vodja adreme. Med vsemi je bila najbolj razburjena, ko je rekla:

»Dobro se počutim, rada imam svoje delo, priraslo mi je k srcu.«

Druga predstavica iz nekdane adreme je bila **Justi Borišek**. Zdaj dela v ekspeditu kot ekspeditorka. V adremi je bila samo štiri leta. V podjetje je prišla 10. 12. 1950.

»Rada imam svoje tovariše in sem zadovoljna, da sem toliko časa pri hiši. Počutim se prav dobro!«

Napetost je na mah popustila. Oddahnili smo si. Vahen je pospravil papirje z mize in ko smo se zvrstili skozi vrata venkaj na hodnik, je vsakdo od njih šel po svojih opravkih v hiši, kot to dela vsak dan dolgih petindvajset let.

MIRAN SATTLER
Foto: MARJAN CIGLIČ

SREBRNI JUBILANT

Nadaljevanje s 1. strani

skan v ofset tehniki. Ta mu je ponudila še večji razmah, tako da se je lahko tudi vsebinsko razširil in jel ponujati bralcem posebno kratko informacijo, glose, čistejši in preglednejši tisk ter fotografije in tako naprej.

Rubrika NN, ki se je rodila že mnogo prej in ki predstavlja v legimitaciji »Ljubljanskega dnevnika« posebno znamenje, se je postavljena na IBM strojih svečano svetila. Ta N. N., ki je bil skoraj že sleherni novinar »Ljubljanskega dnevnika«, je, zdi se, tisti edinstveni že dovolj izbrušeni kamen v našem časnikarstvu, da velja kot značilnost, pečat, žig »Ljubljanskega dnevnika« in navsezadnje vseh generacij mladih, ki so v njem začele, pomeni njihov krst, kajti imeti objavljen prispevek

v tem okviru na drugi strani z inicialkama N. N., pomeni novinarjev prvi večji uspeh.

Zgodovina nekega časnika je z njegovimi tisočmi stranmi shranjena v arhivu in se praši. Pa vendar kronisti, ki so jo pisali, ki so tem arhivom prispevali na desetisoče vrst, ta prah sproti odganjajo, ker želijo romantiko »Ljubljanskega dnevnika« ohraniti čisto in jasno, ker je bodo pripovedovali in jo že pripovedujejo, kajti to je njihova mladost. Pripovedovali jo bodo tako, kot jo jaz vam. Pripoved pa ni nič drugega kot raport. Ob njem sem se zavedel, da toliko, kot je star »Ljubljanski dnevnik«, toliko let sučem pero, sedim za pisalnim strojem, pišem, se veselim, jočem, jezim, preklinjam, a vedno diham opojni vonj svežega časnika, ki ga čez uro, dve po tem mnogi pohodijo.

MIRAN SATTLER

ČASOPISI BREZ SVINCA

Leta 1906 smo dobili v tiskarni prvi stavni stroj, 70 let kasneje, 1976, pa fotostavek

Rast tiskarne, katere ustanovitev sega že v leto 1883 in bo torej od njenih prvih korakov preteklo kaj kmalu že 100 let, pušča na svoji razvojni poti razumljivo številne dogodke, ki so pomembni mejniki v njenem razvoju.

Ustanovitev je bila dokaj skromna. Dve večji sobi sta dali prostor za ročno stavnico in knjigotisk strojnico in to je bilo vse. Po začetnih težavah se prične hiter razvoj in že leta 1906 ima tiskarna prvi stavni stroj, leta 1907 prvo rotacijo, v letih 1907—1908 zraste stavba ob Poljanskem nasipu, leta 1919 dobi tiskarna klišarno s fotografijo, leta 1920 ima v svojem sklopu prvo litografijo ter leta 1921 še bakrotisk. Vzporedno s tem pa je rastla tudi knjigoveznica, ki je kaj kmalu postala največja v Ljubljani.

Z osvoboditvijo leta 1945 so bile pred kolektivom, ki je tedaj štel okoli 150 zaposlenih, nove naloge. Ker je tiskarna ostala neokrnjena in nepoškodovana, je bilo razumljivo, da se je

kolektiv odpovedal nekaterim strojem in napravam ter jih nudil kot pomoč drugim republikam. Kljub temu pa razvoj ni zamrl. V povojnih težavah in ogromnih potrebah na drugih sektorjih je tekel sicer počasi, toda šel je naprej. S spojitvijo tiskarne s časopisom pa nastopi nov razmah in v letih 1959—1960 je zgradila tiskarna dodatne prostore, tako da se je njena delovna površina povečala od starih 5.200 kv. m. na novih 12.500 kv. m, ki se jim je pridružilo še 3.500 kv. m upravne stavbe.

Žal je bil ta razmah samo v prostoru, za stroje pa je zmanjkalo denarja. Toda ne za dolgo. Že leta 1967 so začeli prihajati novi stroji. Kolektiv je storil vse, da je v novih prostorih ustvaril novo sodobno tehnično bazo in se postavil ponovno ob bok drugim velikim tiskarnam, ki so se v tem obdobju obnavljale dokaj hitreje.

Leta 1970 je stekla prva ofset rotacija v Jugoslaviji in to pri nas. Tisk časopisov je doživel

svojo veliko revolucijo, ki je prinesla uspeh tako tiskarni kot časopisu. Toda pri stavljenju je ostala še kombinacija svinca in IBM. Danes je tudi to zastarelo. Z nakupom VIP foto stavnega sistema in drugih naprav se časopisni tisk osvobaja klasičnega svinca. 36 različnih časopisov v skupno 6 milijonih izvodih mesečno se je poslovilo od Gutenberga 70 let potem, ko je v tiskarni stekel prvi stavni stroj. TA prehod in ta delovna zmaga sta nov, ogromen mejnik v razvoju Ljudske pravice, ter statrud skupnih naporov in prizadevanj obeh TOZD — to je Ljubljanskega dnevnika in Tiskarne Ljudske pravice.

V trdnem prepričanju, da bo sožitje teh dveh kolektivov ob poglobljenem sodelovanju prineslo še nove in nove uspehe, se pridružujejo slavju novinarjev ob 25-letnici tudi tiskarji in jim želimo še mnogo uspehov.

BOŽO SINTIČ

RAZVOJ KNJIGOTISKA

Najprej sloves, nato streznitev

Po osvoboditvi je v tiskarni LP po obsegu proizvodnje in po kakovosti izdelkov še povsem prevladoval knjigotisk. Trije tiskarski stroji planeta so bili v tistem času še skoraj povsem novi in so bili tudi najboljši v Sloveniji. V knjigotisku je imela naša tiskarna že staro tradicijo v kakovosti, zato smo tudi nekaj let po vojni tiskali večino kvalitetnih tiskovin, predvsem v barvah za Slovenijo in druge republike. Tisk revije »Jugoslavija« nam je priboril sloves najkvalitetnejše tiskarne v Jugoslaviji in smo na teh lovorikah lep čas počivali in želi sadove. Žal se je ta slava prekmalu razblinila.

Poleg treh planet je imel takrat knjigotisk še vrsto drugih dotrajanih in netipiziranih strojev. Na njih smo lahko tiskali le preprostejšje tiskovine. Z delom smo bili močno preobremenjeni — kako srečni bi bili danes, pri sedanjem sodobnem strojnem parku — in vsem naročnikom nismo mogli ustreči. Zaradi tega smo stroje obremenjevali v izmenah in z nadurnim delom, posledice pa so se kmalu pokazale: tudi planete so imele vedno več zastojev in popravil.

Na izvoz takrat še nismo mislili, državne podpore v pogledu deviz pa grafična industrija praktično ni dobivala, saj je bila osnovna industrija veliko bolj važna in potrebna. Po dolgotrajnih naporih in moledovanju pa nam je le uspelo, da smo dobili prvi stroj iz NDR, ki sicer našim zahtevam ni najbolj ustrezal, nekoliko pa je le zapolnil vrzel. Nato smo dobili prvi cilindrični stroj heidelberg. Vsi smo ga občudovali kot kakšno izredno lepoto, kar je bilo povsem razumljivo, saj je bil to naš najboljši stroj.

Z intenzivnejšo obnovo strojnega parka smo pričeli po končani rekonstrukciji tiskarne leta 1960, ko je bila dozidana industrijska zgradba in preurejena stara zgradba. Nakup knjižne rotacije je pomenil za našo proizvodnjo pravo revolucijo, saj smo morali osvojiti novo tehnolo-

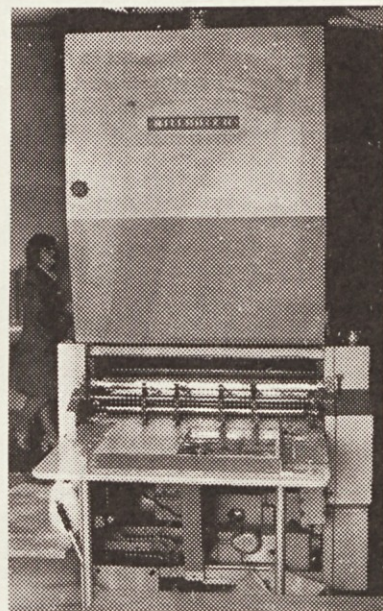
gijo z uvedbo plastične stereotipije in tiska s plastične mase. Približno v istem času smo pričeli uvajati pravo sestavkov zunaj stroja, opustili smo zamudno in negospodarno podlaganje klišejev s podložki iz svinca, železa in lesa in pričeli podlagati klišeje s svinčnimi bloki.

Pred desetimi leti smo pričeli z izvozom. Tiskali smo v naši mini ofset strojnici. Od težko prisluženih deviz se je našlo vedno nekaj de-

narja tudi za knjigotisk, ki smo ga sistematsko obnavljali s tipiziranimi stroji.

Tako smo v pričetku letošnjega leta postavili tri nove večje heidelberg cilindrske stroje in še enega manjšega. S tem je knjigotisk skoraj povsem tipiziran. Zaradi tega smo lahko izločili dve povsem dotrajani planeti in stroj alpha phönix. Hkrati smo dokupili še manjkajoče okvire za pripravo sestavkov zunaj stroja in povsem odpravili revizijo v strojih. Sedaj so knjigotiskarski strojnici dani vsi pogoji za rentabilno in konkurenčno proizvodnjo.

Za nadaljnji razvoj knjigotiska bi bile napovedi danes še preuranjene. Verjetno bo treba že v bližnji prihodnosti misliti na tisk s fotopolimernih plošč in bo to verjetno edina

Novi stroj za plastificiranje

pot, da bomo vzdržali konkurenco z vedno hitreje rastočo tehniko ofsetnega tiska.

Materialni razvoj Dnevnika

Ob vsakem jubileju, tako tudi ob 25-letnici Dnevnika, ponavadi pregledamo poslovanje za vsa leta nazaj in primerjamo dosežene novejšje rezultate z letom, ko smo bili ustanovljeni. Žal pa moramo ugotoviti, da imamo na razpolago samo rezultate o dohodku in povprečnih nakladah Dnevnika samo od leta 1966 dalje. Vzrok za to je v izgubljenem arhivu ob razformiranju skupne uprave.

Kljub temu pa so rezultati, doseženi med leti 1966 in 1975, dovolj zgovorni in prikazujejo, kako se je razvijal celotni dohodek Dnevnika na eni strani in kako je uspelo povečati povprečno naklado Dnevnika. Gibanja celotnega dohodka in povprečne naklade Dnevnika so prikazana v naslednji tabeli:

Leto	Povpr. naklada Dnevnika izvodov	Celotni dohodek din
1966	20.542	11.019.269,00
1967	22.334	12.913.313,63
1968	30.000	15.465.266,56
1969	36.788	17.557.207,11
1970	40.710	21.810.976,24
1971	42.290	26.675.655,54
1972	46.387	31.942.005,89
1973	47.050	40.999.687,54
1974	52.911	56.946.572,81
1975	52.307	75.819.451,11

Ugotovimo lahko, da sta tako celotni dohodek, kakor tudi naklada Dnevnika iz leta v leto v porastu. Leta 1974 smo tako rekoč prebili zvočni zid z naklado, in to več kot 50.000 izvodov. Dolgoletna želja kolektiva se je uresničila in vsako leto dosegamo boljše rezultate. Doseženi rezultati so odraz odgovornosti kolektiva, ki si je zadal jasne cilje in jih vsako leto dosega in tudi presega. V tem trenutku pa lahko ugotovimo, da je naklada nad realizirano v letu 1975, in da bo dohodek tudi višji od doseženega v lanskem letu.

Ljubljano in Maribor ter njuni širši zaledji povezuje vrsta skupnih zadev, prav tako pa tudi množica oblik neposrednega sodelovanja organizacij združenega dela in družbenih dejavnosti.

Dnevnik, glasilo mestne konference SZDL Ljubljana, in Večer, glasilo občinske konference SZDL Maribor kot sorodna časnika z dejavnostjo posebnega družbenega pomena, sta poleg splošnih nalog na področju informativno-politične dejavnosti še posebej poklicana,

da s svojim poročanjem in vplivom na javno razpoloženje v najtesnejše usklajenem sodelovanju še močnejše spodbujata vse oblike takšnega sodelovanja. Zaradi tega in v težnji po racionalnejši organizaciji ter smotrni delitvi dela ob poprejšnjem soglasju svojih ustanoviteljev, mestne konference SZDL Ljubljana in občinske konference SZDL Maribor, upoštevajoč pri tem tudi interes grafičnih hiš Tiskarne Ljudske pravice in ČGP Mariborski tisk — TOZD Tiskarne po tesnejši medsebojni povezavi skleneta

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

o uredniškem in poslovno-tehničnem sodelovanju med Večerom in Dnevnikom

I

Ta sporazum zajema naslednja področja sodelovanja:

— sodelovanje pri urejanju obeh dnevnikov in drugih edicij obe TOZD, izmenjavo gradiva, skupne dopisnike v državi in poročevalce v tujini,

— sodelovanje pri razvoju in prodaji lastnih ter tujih edicij, pri investicijah v razširitev skupne prodajne mreže,

— sodelovanje na področju ekonomske propagande,

— medsebojno pomoč z vsakokratno izmenjavo vseh samoupravnih aktov in drugih dokumentov ter podatkov, ki bi partnerju lahko koristili pri boljši organizaciji uredniškega dela in poslovanja ter pri boljši samoupravni organiziranosti.

II

UREDNIŠKO SODELOVANJE

Sodelovanje pri urejanju, medsebojni izmenjavi tekstov in zagotavljanju skupnih dopisnikov v državi ter poročevalcev iz tujine bo slonelo na naslednjih načelih:

— Večer in Dnevnik bosta pri urejanju sodelovala tako, da se bodo rubrike obeh dnevnikov z ohranitvijo popolne samostojnosti povezale med seboj, neopredno izmenjavale pomembnejše gradivo in se dogovarjale za posamezne akcije ter oblike sodelovanja v okviru svojih pristojnosti. Pri tem bodo vselej upoštevale interese partnerja.

— Dnevnik in Večer bosta imela bodisi občasne ali stalne skupne dopisnike v tujini. Medsebojne pravice in obveznosti iz tega sodelovanja bosta uredila sproti s posebno pogodbo ali dogovorom.

— Obe hiši se odpovedujeta avtorskim pravicam za članke, ki jih bosta izmenjavali v okviru uredniškega sodelovanja ali izpod peresa skupnih dopisnikov. Izjema so le posebni dogovori oziroma članki in sestavki.

III

Večer bo Dnevniku zagotavljal dogovorjene prispevke s področja zunanje politike, zlasti pa še sestavke z avstrijsko in madžarsko problematiko (narodnostne skupnosti) in mariborsko problematiko, Dnevnik pa Večerom zlasti prispevke z italijansko splošno tematiko (narodnostne skupnosti) in sestavke z ljubljansko problematiko.

Uredništvi obeh dnevnikov si bosta vse to gradivo medsebojno pošiljali po teleprinterju in v nujnih primerih po telefonu ob dogovorjenem času. Stroške v zvezi s pošiljanjem dopisov bosta Dnevnik in Večer obračunavala na podlagi razlike v obsegu odposlanih člankov. Razliko teh stroškov bo plačalo uredništvo, ki bo prejelo več sestavkov.

IV

Dnevnik in Večer sta se sporazumela z namenom, da bi svoje bralce čim boljše seznanjala v posameznih središčih SR Slovenije in v federaciji, da bosta po poprejšnjem dogovoru in ugotovitvi skupnih interesov ustanavljala skupna dopisništva, skrbela pa bosta tudi za sodelovanje svojih lokalnih dopisnikov v obeh dnevnikih.

Izmema od tega pravila so za sedaj dopisništva obeh dnevnikov v mejnem področju razširjenosti obeh časnikov. Vendar je tudi tu težiti za tem, da bodo dopisniki obeh časnikov med seboj korektno sodelovali v obliki izmenjave informacij.

V

Dnevnik in Večer sta se sporazumela, da bosta izmenjavala pomembnejša besedila, intervjuje in komentarje iz obeh dnevnikov in za to ne bosta terjala drug od drugega nobenega nadomestila. To obliko sodelovanja bosta uredništvi ure-

snicevali dnevno na ravni odgovornih urednikov, ki se bosta tudi dogovorila za skupen čas objave.

VI

Dnevnik in Večer se zavezujeta, da bosta gojila duh sodelovanja tudi med uredništvi drugih edicij, ki jih izdajata v okviru svojih hiš.

SODELOVANJE NA PODROČJU EKONOMSKE PROPAGANDE

XI

Dnevnik in Večer bosta prek svojih ustreznih služb preučila skupne interese in možnosti ter vzpostavila medsebojno sodelovanje tudi na področju ekonomske propagande. To sodelovanje naj bi zajelo prodajo oglasnega prostora v obeh

DNEVNIK SE POVEZUJE

Povezovanje Ljubljanskega dnevnika s sorodnimi podjetji je v zadnjih letih doseglo zavidljive uspehe. Pretežno sodelujemo z Večerom iz Maribora, s katerim smo že podpisali samoupravni sporazum, z Novim listom z Reke in Slobodno Dalmacijo iz Splita. To so časopisna podjetja, ki so nam sorodna po velikosti, organiziranosti, vlogi ipd. S skupnim sodelovanjem je omogočeno kompleksno obravnavanje časopisne problematike na področju Slovenije, Istre, Dalmacije.

S tem da vsak medij pokriva določeno področje, omogoča medsebojno sodelovanje, izmenjavo aktualnih informacij, ki so zanimive za celotno bralno populacijo. Poleg redakcijskega sodelovanja pa se nam odpirajo možnosti za sodelovanje tudi v drugih dejavnostih, na primer: prodaja časopisov, ekonomska propaganda, tisk itd. Omogočen bo tudi skupni nastop pri raziskovanju tržišča ter še posebno pri kreiranju časopisne politike.

V nedavnih razgovorih s predstavniki Novega lista in Slobodne Dalmacije smo ugotovili, da imamo podobne probleme tudi pri organizaciji poslovanja, nagrajevanju, stimulaciji ipd. Zato smo sklenili, da bomo tudi v tej smeri skupaj iskali najboljše rešitve.

VII

Dnevnik in Večer bosta po posebnem programu, za katerega se bosta dogovorila vsako leto, redno izmenjavala časnikarje in urednike, da bi se le-ti bolje seznanili z delom posameznih uredništev in z družbenopolitičnimi akcijami, o katerih Dnevnik in Večer največ poročata.

VIII

Dnevnik in Večer bosta svojim skupnim dopisnikom in posebnim poročevalcem doma in v tujini omogočila uporabljati svoje celotno dokumentacijsko gradivo in tehnična sredstva. O podrobnostih se dogovorita za vsak primer posebej.

SODELOVANJE PRI RAZVOJU, PRODAJI IN INVESTICIJAH

IX

Dnevnik in Večer bosta po poprejšnjih ugotovljenih možnostih in skupnih interesih sodelovala pri razvoju in prodaji lastnih ter tujih edicij. To sodelovanje bosta razvijala v težnji, da bi čimbolj razširila prodajo svojih edicij na območju SR Slovenije in SFR Jugoslavije.

X

Dnevnik in Večer bosta na podlagi poprejšnjega dogovora oziroma pogodbe z enakim deležem vlagala sredstva v razširitev skupne prodajne mreže.

Poslovanje skupne prodajne mreže in način medsebojnega obračuna bosta Dnevnik in Večer uredila s posebno pogodbo.

dnevnikih, zbiranje naročil za opravljanje kompletnih storitev s področja ekonomske propagande in druge dejavnosti, ki sodijo v ta okvir. Sodelovanje na področju ekonomske propagande je predmet posebne pogodbe med Dnevnikom in Večerom.

XII

Ta samoupravni sporazum začne veljati, ko ga potrdita delavski svet TOZD Večer in TOZD Ljubljanski dnevnik. Dnevnik in Večer pa se ob tem zavezujeta, da se bodo vse njune službe in uredništva zavzemala za čim hitrejšo uresničitev tega sporazuma.

Dnevnik in Večer bosta storila vse, da bi ta sporazum postopoma še bolj poglobila in razširila.

XIII

Morebitne nesporazume, ki bi utegnili nastati iz tega sporazuma, bo reševalo koordinacijsko telo, sestavljeno iz enakega števila članov delavskega sveta TOZD Ljubljanski dnevnik in TOZD Večer.

Maribor, Ljubljana, dne 15. maja 1976

Za ČGP Mariborski tisk — TOZD Večer:
predsednik DS
JANEZ CUNDRIČ

Za ČTP Pravica-Dnevnik TOZD Ljubljanski dnevnik:
predsednik DS
JANEZ ČUČEK

Podpis samoupravnega sporazuma o sodelovanju Dnevnika in Večera v Arehu na Pohorju sredi maja

Prva vprašanja ob uvedbi ure

S 1. junijem smo tudi v Ljubljanskem dnevniku poskusno uvedli drseči delovni čas. Teden dni trajanja tega poskusa je prav gotovo prekratka doba, da bi že lahko pokazali na rezultate: izboljšanje delovne discipline, povečanje storilnosti, zmanjšanje nadurnega dela, itd. Pač pa že lahko ugotavljamo, kako smo sprejeli novo evidentiranje. Sodeč po razgovorih »po hōdnikih«, na kolegiju in na zborih delavcev ter sindikalnem sestanku v BEP, kjer so obravnavali pismo zahtevo likovnih tehnikov za pojasnila v zvezi z evidentiranjem prihodov na delo in odhodov z njega, se trenutno postavljajo med drugim naslednja vprašanja:

— Zakaj izjeme? (Številne pripombe: Evidentiranje za vse ali za nikogar!)

— Zakaj omejitev delovnega časa na čas med 6. in 17. uro?

— Zakaj naj delo vsak mesec traja 42 ur tedensko?

V navodilih, ki smo jih prejeli pred uvedbo poskusnega evidentiranja prihodov na delo in z dela s pomočjo ure, je navedeno, da je to evidentiranje obvezno za vse delavce Ljubljanskega dnevnika razen za novinarje (za urednike in za »pišočce«), komercialisti BEP in prodajni referenti pa so dolžni evidentirati prisotnost, kadar pač niso na terenu.

Likovni tehniki menijo, da je njihovo delo v mnogočem podobno novinarskemu. Tako za članek kot za oglas je namreč pomembno, da sta dobro in pravočasno napisana oziroma narejena, za kar pa je neredko potrebno delati daleč čez 17. uro. Pravzaprav, pravijo, prav zvečer najlažje opravijo zahtevnejša dela, ker se tedaj lahko mirno vsedejo in skoncentrirano delajo. Zato sicer ne zahtevajo oprostitve evidentiranja, želijo pa, da se jim šteje tudi večerno delo, pa čeprav ne bo evidentirano na kartici. Pri tem opozarjajo, da oni prav v teh poskusnih mesecih, ko je zaradi dopustov manj oglasov, verjetno ne bodo polno zaposleni, medtem ko imajo jeseni in pozimi vedno dela čez glavo, vendar zato nikoli ne zahtevajo plačila nadurnega dela.

Prva vprašanja, na katera bo treba čimprej odgovoriti, so torej tu. Upajmo, da se bodo med poskusno dobo izluščila še vsa druga, ki bi ovirala delo v drsečem delovnem času, če jih ne bi pravočasno ugotovili in uredili.

Iz dneva v dan večje težave

Slabši rezultati zaradi pomanjkanja dela – V nekaterih oddelkih preveč delavcev

Letos je bilo sprejetih več ukrepov za ozdravitev našega gospodarstva. Med drugimi tudi poslovanje le s kreditno sposobnimi podjetji. Zaradi tega se je tudi naše podjetje znašlo v težavah, kakršnih nismo mogli pričakovati v takem obsegu. Založbe nam nudijo delo v zmanjšanem obsegu, so pa tudi primeri, da so se posamezna dela, predvidena za tisk, stornirala. Pri spremljanju rezultatov poslovanja iz meseca v mesec ugotavljamo, da so ti vedno slabši. To ugotovitev je treba vzeti resno v premislek, ugotoviti in izkoristiti vse naše rezerve, ki še obstojajo, tako pri izkoriščanju časovnega fonda, kakor tudi pri varčevanju z materialom.

Proizvodnja je bila letos v mesecu maju do sedaj najboljša. Kljub temu pa smo dosegli le 95 % predvidene vrednosti. V obdobju petih mesecev smo dosegli 33 odstotkov celoletne proizvodnje, kar bi bilo zadovoljivo za 4 (in ne za 5!) mesecev. Tudi količinski obseg proizvodnje zaostaja za planiranim za 3 odstotke. Poleg pomanjkanja dela se v zadnjem času srečujemo še s problemom, da imamo v posameznih oddelkih preveč delavcev. Tudi izdelava novega cenika ima vpliv na slabše rezultate. Medtem ko v planu predvidevamo povprečno lanskolletno ceno, povečano za prek 15 %, sedaj še vedno ugotavljamo, da je enaka lanskolletna.

Število delavcev se je v dveh mesecih zmanjšalo od 510 zaposlenih na 498, kolikor jih je bilo ob koncu meseca maja. Z analizo potreb v posameznih oddelkih smo ugotovili, da je nujno treba še zmanjšati število zaposlenih.

Osební dohodki se niso povečali po predvidevanjih glede na to, da se tudi proizvodnja ni povečala. Kljub temu je ugotovljeno, da rastejo hitreje kot bi morali po družbenih merilih. Šele ob polletni bilanci bodo znani podatki, za koliko so preseženi. Vzrok prekoračitve je

posledica enotnega obračunavanja v prvem trimesečju, kakor tudi vpliv korektorne lestvice, ki v letošnjem letu zaradi slabih rezultatov popravlja doseženo vrednost točke le navzgor. Da se ne bi dogodilo najhujše, to je, da bi morali preveč izplačane osebne dohodke vračati, kar se bo letos moralo zgoditi v primeru slabih rezultatov, bi bilo potrebno, da vsi člani naše temeljne organizacije začnemo resno delati in poiščemo vse vzroke, ki vplivajo na slabe rezultate.

Neplačani izostanki so za 0,18 % večji od planiranih, medtem ko so plačani izostanki za 3,35 % nižji. To pa predvsem zaradi tega, ker nismo izkoristili dopustov v planiranem obsegu. Tudi izdelavno delo je nižje za 1,79 %, medtem ko se je režijsko delo povečalo za 4,96 %. Kot glavni vzrok povečanja režijskega dela je pojav brezdelja v vseh oddelkih, razen časopisni enoti in knjigovoznici. V zadnjih dveh mesecih je bilo evidentirano 3.114 ur brez dela, in sicer: ročna stavnica 334, strojna stavnica 97, obrat reprodukcije 1.324, knjigotisk 462 ter ofset tisk 896 ur.

Čeprav je bilo večkrat poudarjeno, da je treba dopuste izkoristiti vsak mesec v planiranem obsegu, ugotavljamo, da to

nismo uresničili niti v oddelkih, kjer je primanjkovalo dela. V petih mesecih je bilo izkoriščeno le 23 % vseh dopustov, kar je premalo, če upoštevamo, da znese 12 dni dopusta vseh zaposlenih 50 %, ki naj bi ga koristili v času glavne poletne sezone ter da bi jeseni zaradi dosedanje tradicije največje obremenitve naših kapacitet izkoristili manj dopustov.

Edini rezultati, ki so kolikor toliko dobri, se nanašajo na izkoriščenost strojev. V primerjavi z lanskim letom je bila dosežena izkoriščenost tiskalnih strojev v dveh izmenah za 0,8 % večja. Proizvodnja izkoriščenost je za 2,2 % večja, prav za toliko se je povečala tudi produktivnost, ki pa je nižja od predvidene. Režija se je v primerjavi s preteklim letom znižala le v knjigotisku. Večji porast je nastal pri knjižni rotaciji in ofset tisku. V celoti je režija še vedno za 1 % nižja od lanskolletne povprečne. Čas priprave se je, razen časopisne rotacije, povsod povečal. Eden od vzrokov za to je, da so naklade sorazmerno nizke glede na nove, hitreje stroje. Hitrost strojev se odraža v tem, da se je povečalo povprečno število odtisov od lanskolletnih 4 065 na letošnjih 4536 v eni uri tiska.

Objava teh podatkov ne bi smela služiti samo kot obveznost za informiranje, pač pa bi jih morale posamezne službe, kakor tudi vsi zaposleni, preštudirati in na podlagi njih najti rešitve za izboljšanje.

Boni za prehrano med delom

S sindikalno listo za leto 1976 so vse delovne organizacije zadolžene, da organizirajo toplo prehrano med delom za svoje delavce. Regresiranje prehrane z denarnimi boni raznih trgovskih podjetij je s tem ukinjeno. Izjema so samo tisti delavci, ki jim zaradi narave dela ni možno organizirati tople prehrane med delom in delavci, ki z zdravniškim spričevalom dokažejo, da imajo predpisano dietno prehrano in take prehrane ni mogoče zagotoviti. Cilj tako organizirane prehrane je zagotoviti delavcem reden topen obrok med delom, kar pa do sedaj z denarnimi boni trgovskih podjetij ni bilo doseženo.

Ker Ljubljanski dnevnik nima menze, smo se obrnili na Gostinsko podjetje Ljubljana, ki ima poslovne lokale tudi v bližini Ljubljanskega dnevnika in tako je našim delavcem omogočeno, da v odmoru med delom obiščejo najbližji ustrezeni lokal.

Seveda pa ima vsaka stvar tudi svoje pomanjkljivosti in tako tudi ta (visoke cene, počasna postrežba, okus hrane itd.).

Organizacija prehrane med delom je tudi ena izmed nalog sindikata, zato naj bi delegati IO obravnavali vse dosedanje pripombe, ki zadevajo novi način prehranjevanja in skušali najti morda ustrenejšo rešitev tega problema. Pripombe in predloge o topli prehrani naj posreduje zato vsak delavec delegatu sindikalne skupine.

O OSNUTKU ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

Skupna javna razprava

Delovna kolektiva organizacije združenega dela Ljudska pravica in Ljubljanski dnevnik sta se odločila, da bosta javno razpravo o osnutku zakona o združenem delu organizirala skupaj. Širši politični aktiv obeh TOZD — obo sekretariata osnovnih organizacij in izvršna odbora sindikalnih organizacij — je sprejel program organizacije in določil delovni odbor, ki ga vodi sekretarka osnovne organizacije ZK Ljubljanski dnevnik Majda Žlender.

Delovni odbor je najprej zadolžil pravniko delovne organizacije in sekretarko LP, da pripravita analizi o uresničevanju ustavnih določil v obeh temeljnih organizacijah združenega dela in praktični preizkus zakonskih določil. O obeh analizah, ki ju je najprej obravnaval delovni odbor in sprejel predlog sprememb na podlagi novega zakona, so razpravljali tudi člani obeh osnovnih organizacij in člani obeh izvršnih odborov sindikata, vendar pa sestanek ni bil skle-

pčen in ga bomo morali ponoviti.

Prve napotke za javno razpravo oziroma obrazložitev osnutka zakona pa nam je podal Tone Krašovec, ki je na sestanku obeh osnovnih organizacij ZK tudi odgovarjal na vprašanja posameznikov. Izvlečke iz uvodne besede Toneta Krašovca smo objavili tudi v posebnih številki našega glasila Črno na belem, ki bo hkrati tudi osnova za obravnavo po sindikalnih enotah. Hkrati s še ostalim gradivom — Bogdanov — bo to gradivo 14 dni v javni razpravi, potem pa bomo pričeli zbirati pripombe in predloge sprememb k osnutku zakona o združenem delu.

Javna razprava bo tekla še oba poletna meseca, septembra pa bomo sklicali zboro delavcev obeh temeljnih organizacij združenega dela in s tem tudi sklenili javno razpravo. Pričakujemo tudi, da se bodo sestanka udeležili vsi člani delovnega kolektiva, saj bi bila le udeležba komunistov premalo.

Dodeljena stanovanja

Dobili so jih Ema Lampret, Stane Golja in Ivana Rupnik

Končno nam je (z enoletno zamudo) uspelo oblikovati prioriteto listo za najemna stanovanja, ki je bila pred dnevi potrjena na zborih delavcev Ljubljanskega dnevnika. Zakaj je prihajalo do precejšnjih zapetljajev, vemo pravzaprav vsi, saj smo skušali poiskati najboljši način dodeljevanja najemnih stanovanj, da bi jih dobili resnično tisti, ki so socialno najbolj ogroženi. To nam je uspelo, pri čemer gre v vsakem primeru velika za sluga osnovni organizaciji ZK Dnevnika, ki je na treh sejah obravnavala vprašanje cenzusa in skupnega dohodka ter tudi sprejela določene sklepe.

Kakorkoli že, stanovanja so razdeljena, dobili pa so jih Ema Lampret, Stane Golja in Ivana Rupnik. Stanovanjska komisija je spričo objektivnih razlogov (posledica potresa) predlagala DS, da prvo razpoložljivo dvosobno stanovanje dodeli Stanetu Golji, ki trenutno živi z družino v hotelu »Ilirija« na stroške Dnevnika in delovne organizacije njegove soproge. DS je takšen predlog sprejel, vendar za sedaj še ni jasno, kdaj se bo Golja v novo stanovanje tudi vselil, saj je prišlo v Štepanjskem naselju do nepredvidenih (birokratskih) težav.

Iz seznama za najemna stanovanja so izpadli Evgen Čamerin, Ago Sarajlija in Ante Smoljo (ker so s skupnim dohodkom prebijali cenzus). Zadnjemu pa je DS na pobudo stanovanjske komisije dodelil prosto stanovanje — na predlog kolegija — po 18. členu starega pravilnika. Zakaj takšen predlog? Ko je stanovanjska komisija medsebojno primerjala vse tri izpadle prosilce, je ugotovila, da ima od vseh najtežje pogoje bivanja Smoljo (bolezen v družini), da je dober delavec (kar je pokazalo tajno glasovanje v oddelku) in da je bil ves čas pripravljen najeti tudi posojilo, kar za druga dva kandidata ne bi mogli trditi.

Če bo to komu všeč ali ne, je seveda druga stvar, res pa je, da je pravilnik kolegiju omogočal, da sprejme takšno odločitev, oziroma boljše rešeno predlog in ga posreduje DS, ki je pristojen za dodeljevanje najemnih stanovanj po 18. členu. Upajmo le, da bo nova stanovanjska komisija letošnje prioriteto listo izdelala še letos in da ne bo toliko težav kot doslej...

Volitve v samoupravne organe

V obeh temeljnih organizacijah združenega dela so bile 20. maja 1976 volitve v samoupravne organe temeljnih organizacij in delovne organizacije.

V LJUDSKI PRAVICI

V tiskarni smo volili 13 članov delavskega sveta tiskarne, 5 članov poslovnega odbora, 6 članov delavske nadzorne komisije, 5 članov v komisijo za medsebojna razmerja in 5 članov v delavski svet delovne organizacije.

Volitve v samoupravne organe potekajo po delegatskem načinu, tako da vsak obrat izvoli svoje predstavnike v posamezen samoupravni organ, s splošnimi volitvami pa izvoljeni delegati potrdijo. Zato je bilo na kandidadni listi za vse samoupravne organe, razen komisije za MR, le toliko kandidatov, kot se jih voli. Vsi kandidati so bili soglasno izvoljeni.

Pri letošnjih volitvah lahko pohvalimo člane naše delovne skupnosti, saj so se volitev udeležili v polnem številu. Le 9,9 % članov delovne skupnosti ni prišlo na volišče, kar je za celih 10 % bolje kot v preteklem letu.

V delavski svet so na novo izvoljeni naslednji člani:

Jože Sekirnik — ročna stavnica, Neva Navinšek — strojna stavnica, Zvonko Šere — časopisna enota, Franc Župančič — časopisna enota, Andrej Šuštaršič — ofset tisk, Jaka Bregar — reprodukcija, Janko Mokotar in Slavko Kržišnik — knjigotisk, Franc Sernjak, Marija Lenarčič — knjigoveznica, Teodor Gantar iz delavnic ter Franc Humar in Marica Trtnik iz režijske enote.

V poslovni odbor so na novo izvoljeni: Borut Žargi iz ročne stavnice, Daniel Pavlin iz ofset tiska, Miro Šefic in Rado Flegar iz reprodukcije ter Tomaž Križaj iz knjigotiska. Poslovni odbor se je tudi že sestal v novem sestavu in se konstituiral. Za predsednika so člani poslovnega odbora izvolili Mira Šefica, za njegovega namestnika pa Tomaža Križaja.

Novi člani delavske nadzorne komisije so:

Franc Krmec iz ročne stavnice, Franc Vrhovec iz strojne stavnice, Leon Winterleitner iz ofset tiska, Jaka Vidmar iz reprodukcije, Avgust Weis iz knjigotiska in Franc Černe iz režijske enote. Tudi ta

organ se je že konstituiral, za predsednika je bil izvoljen Franc Černe.

Na kandidadni listi je bilo le za komisijo za medsebojna razmerja več kandidatov od števila, kolikor članov šteje komisija. Izmed 8 kandidatov je bilo v komisijo izvoljenih naslednjih 5 članov: Anton Porenta, režijska enota, Albin Burnik — klišarna, Ivanka Femec — knjigoveznica, Izidor Šiberl — ofset tisk in Aljoša Gašperšič — strojna stavnica. Tudi komisija za medsebojna razmerja se je na svoji prvi seji konstituirala in za predsednika je bil izvoljen Anton Porenta.

V centralni delavski svet so na novo izvoljeni: Herman Miklič iz ročne stavnice, Boštjan Sekula iz strojne stavnice, Franc Radovan iz časopisne enote, Igor Poljanec iz reprodukcije in Ciril Medved iz knjigoveznice.

V LJUBLJANSKEM DNEVNIKU

V Ljubljanskem dnevniku se je volitev udeležilo 160 od 181 volilnih upravičencev (88,40 %). Na novo so bili izvoljeni:

Za temeljno organizacijo:

5 delegatov delavskega sveta, 7 članov delavske kontrole, 5 članov odbora za medsebojna razmerja, 2 delegata delegacije za DPS (nadomestne volitve).

Za delovno organizacijo:

5 delegatov delavskega sveta, 4 člani delavske kontrole.

Sedanji sestav organov delavskega samoupravljanja v tej temeljni organizaciji je naslednji:

Delavski svet: Janez Čuček, Janez Drobež, Štefan Golub, Mija Knop, Franc Kogovšek, Breda Kravcar, Jana Lazar, Malka Lozar, Tone Nosan, Drago Pečnik, Jože Pogačnik, Miro Simčič, Vera Šoltes, Ivo Štorgelj, Anka Štrukelj, Rafko Trušnovec, Ivanka Wahl in Neva Železnik.

Delavska kontrola: Janez Belič, Nace Bizilj, Justo Borišek, Tinka Golob, Meta Lazar, Mira Orehek, Janez Mally, Mar-

tin Matko, Jožica Sirec, Ivanka Slabe, Nada Zupan in Ksenija Šurk.

Odbor za medsebojna razmerja: Franc Belšak, Ema Fister, Milka Kernel, Nada Mavrič, Franc Stele.

Delegacija za DPS: Alenka Brezovnik-Šajn, Reza Gomilšek-Kavs, Darinka Kladnik, Breda Kravcar, Ago Sarajlija in Franc Stresen.

Splošna delegacija za SIS (izvoljena leta 1974 za 4 leta): Janez Alič, Manja Anderle, Vinko Borišek, Slavko Drlje, Tinka Golob, Marta Jančar, Stane Klemenc, Nada Mavrič, Jože Pogačnik, Janez Premk, Vera Šoltes in Anka Štrukelj.

V DELOVNI ORGANIZACIJI

Po letošnjih volitvah je sestav našega skupnega delavskega sveta in skupne delavske kontrole naslednji:

Delavski svet:

Delegati tiskarne: Marjan Heine, Ciril Medved, Herman Miklič, Igor Poljanec, Franc Radovan, Boštjan Sekula, Janez Strnad in Marko Štepic.

Delegati LD: Marjan Ciglič, Janez Drobež, Stane Fugina, Marjan Gamze, Marko Jereb, Tone Nosan, Vera Šoltes in Janez Šuster.

Delavska kontrola:

Člani tiskarne: Franc Černe, Franc Krmec, Leon Winterleiter in Martin Zupančič.

Člani LD: Pavla Anžič, Janez Mally, Tomaž Nučič in Jože Varga.

Vsem novoizvoljenim članom samoupravnih organov želimo pri njihovem delu veliko uspehov.

Sezonsko prodajo v Istri bomo letos razširili

Tudi letos organizira prodajna služba v letni sezoni dostavo Dnevnika in Nedeljskega z lastnimi vozili na zahodno obalo Istre.

Lanske izkušnje so namreč pokazale, da sta oba časopisa, če prideta pravočasno, priljubljena pri naših ljudeh, ki letujejo v poletnih mesecih na tem, za Slovence najbolj priljubljenem področju za letni odhodi.

Lanska prodaja na vrhuncu sezone, približno 2200 izvodov Nedeljskega in 750 izvodov Dnevnika na dan in to na območju od Portoroža do Rovinja je nakazala, da so naše možnosti na tem področju še večje. Zato smo se letos odločili podaljšati področje prodaje do Pulja z okolico ter povišati lansko naklado za okoli 50 %. Tako predvideva prodajni načrt za sezono prodajo okoli 3500 izvodov Nedeljskega ter dnevno prodajo okoli 1100 izvodov Dnevnika.

Zaradi take razširitve, saj bomo namesto na dosedanjih 60 sezonskih prodajnih mestih prodajali naša časopisa na skoraj 100 prodajnih mestih ter zaradi podaljšanja relacije razvoza, bomo letos namesto z enim, vozili z dvema dostavnima voziloma renault-4. Načrt predvideva, da bomo na končnih prodajnih mestih približno okoli 16,30, kar je še vedno dovolj ugodno za dobro prodajo.

Odobren nakup fiata 132

Zbori delavcev TOZD Ljubljanski dnevnik so z večino glasov odobrili nakup osebnega avtomobila fiat 132.

Osebo vozilo bomo načeloma uporabljali za službena potovanja, ki so vezana na vodenje TOZD in vodenja uredniške politike obeh naših časnikov. Po odobritvi glavnega urednika in direktorja bo možno opravljati tudi druga službena potovanja, kot so: nujni primeri, spremljanje ob obisku državljanov in podobno. Z vozilom bo upravljal poklicni šofer, prav tako bo tudi skrbel za vzdrževanje in evidenco o opravljenih potovanjih. Za potovanje bo podpisoval potne naloge glavni urednik in direktor, v njegovi odsotnosti pa bo odločal o uporabi vozila odgovorni urednik Dnevnika in pomočnik direktorja. Vozilo bo v javni garaži in bomo o

vsakem odhodu in prihodu vodili dnevno evidenco.

Izstavljanje potnih nalogov za službena potovanja bo zaupano tajnici glavnega urednika in direktorja.

Vsak mesec bosta naredila tajnica glavnega urednika in direktorja ter službeni šofer mesečno poročilo o potovanjih z navedbo kilometrov in relacij ter kdo je z vozilom upravljal, o porabi bencina in olja in drugih stroških. To poročilo bo pregledal kolegij TOZD in ga predložil DS ter DK.

Za uporabo osebnega vozila je izdelan pravilnik. Da ne bi prišlo do nesporazumov in da bi vsi v TOZD Ljubljanski dnevnik bili seznanjeni, kdo je odgovoren za vzdrževanje službenega avtomobila, želimo seznaniti kolektiv, da bo ta odgovorna naloga zaupana našemu službenemu šoferju Martinu Matku.

KADROVSKE NOVICE

LJUDSKA PRAVICA

Prišli v tiskarno
v maju 1976

ALEKSANDER SCHILLER za
obratovodjo ofset tiska
PETER FIRM, za skladiščnega de-
lavca — iz JLA
NEVENKA SAVIČ, za knjigoveško
delavko

Odšli iz tiskarne v maju 1976

FRANC DOVČ, ročni stavec — odšel
v JLA
STANKO RETELJ, ročni stavec —
odšel v JLA
SONJA MAVER, knjigoveška de-
lavka
MIRSAD ZULFIĆ, strežnik v ofset
strojnici
MATIJA GORIČAR, pomožni re-
profotograf
MILOVAN KARADŽIĆ, skladiščni
delavec

Interne premestitve

JANEZ ILIJA je iz oddelka fotogra-
fije premeščen za reprofotografa v časo-
pisno enoto
PETER FIRM je iz skladišča premeš-
čen v ročno stavnico za odtiskovalca
stavka

LJUBLJANSKI DNEVNIK

V mesecu maju se je v Ljubljanskem
dnevniku na novo zaposlil prodajni refe-
rent Tone Mihelič v prodajno naročnin-
ski službi, iz podjetja pa je odšla Jožica
Nikolič, stavec na vhodni enoti v IBM.

OSEBNI DOHODKI V LUČI STATISTIKE

PODATKI O IZPLAČANIH OSEBNIH DOHODKIH V TI-
SKARNI LP ZA APRIL 1976

Poprečni mesečni osebni dohodek 3.899,10 dinarja.

V ročni stavnici znaša poprečni osebni dohodek 3.284,25, v
strojni stavnici 4.701,15, časopisni enoti 5.580,40, reprodukciji
3.968,25, knjigotiskarski strojnici 3.647,80, litografiji 2.732,00,
knjigoveznici 3.097,05, mehanični delavnici 3.770,70 in v režijski
grupi 4.258,35.

Najnižji izplačani osebni dohodek je bil 1.818,40, najvišji pa
11.200,35.

PODATKI O IZPLAČANIH OSEBNIH DOHODKIH V
LJUBLJANSKEM DNEVNIKU V MESECU MAJU 1976

Poprečni mesečni osebni dohodek je bil 5.759,66 dinarja.

V redakciji znaša poprečni osebni dohodek 6.705,59, BEP
5.186,51, IBM 5.395,07, pravnik ZP 7.172,90, v splošnem oddel-
ku, računovodstvu in analitskem oddelku 5.172,40, v prodajnem
oddelku 5.524,99, naročninskem oddelku 4.473,95, ekspeditu
6.140,76, adremi 3.761,35, podružnice 5.248,25, šoferji pa so pre-
jeli 5.592,22 dinarja poprečnega osebnega dohodka.

Najnižji izplačani osebni dohodek je bil 2.130,75 dinarja (sna-
žilka), najvišji izplačani osebni dohodek je bil 11.679,10 dinarja
(resorni urednik).

ŠPORT IN REKREACIJA

Prvi nastop kolesarjev

Posebno se je prejšnji mesec odrezala strelka Dnevnika Mija Knop, ki bi bila s svojim rezulta-
tom krepko najboljša tudi med moškimi strelci obeh naših TOZD

V preteklem mesecu so bili najbolj ak-
tivni nogometaši in strelci. Ekipe Dnev-
nika in Ljudske pravice je odigrala v
TRIM nogometni ligi, ki jo je organizi-
rala telesnokulturna skupnost Ljublja-
na-Center, že štiri kola. Naši nogometaši
so trikrat zmagali in enkrat doživeli
poraz.

Strelci obeh TOZD so se udeležili
TRIM tekmovanja v streljanju. Med ve-
likim številom tekmovalcev so se solidno
uvrstili. Še posebej dobre so bile ženske,
ki so imele najboljšo posameznico na 12.
mestu.

Novinarji Dnevnika so se udeležili pr-
vega republiškega prvenstva v kolesar-
jenju in tekmovanja v streljanju z zračno
puško. Kljub nepopolnim ekipam so se
dobro odrezali.

V središču pozornosti so bile priprave
na grafične igre. Dnevnik in Ljudska
pravica sta nastopila s skupnimi ekipami.
Tekmovali smo v odbojki (ženske),
malem nogometu (veterani in člani),
namiznem tenisu (moški, ženske), strel-
janju (moški, ženske) in šahu. O rezulta-
tih bomo poročali v prihodnji številki.

STRELJANJE

TRIM streljanja z malokalibrsko
puško na strelišču ob Dolenjski cesti se je
udeležilo 445 moških in 58 žensk. V
moški konkurenci je Dnevnik nastopil z
dvema, Ljudska pravica pa z eno ekipo.
Druga Dnevnikova ekipa je z 266 krogov
zasedla 62. mesto. Ekipa Ljudske pravi-
ce je nastreljala 13 krogov manj in bila
67. Med 112 ekipami je bila prva Dnev-
nikova ekipa 71. Dosegla je 246 krogov.
Uvrstitve posameznikov: 188. Franci
Škedelj (LP) 97 krogov, 204. Vladimir
Čuk 93, 205. Samo Gabrijelčič (oba

Dnevnik) 92, 276. Janez Drobež (Dnev-
nik) 71, 280. Mato Vidmar (LP) 69, 291.
Janez Alič (Dnevnik) 66, 298. Tonček
Hace (Dnevnik) 65, 346. Jaka Vidmar
(LP) 48, 348. Matjaž Hočevar (Dnev-
nik) 48, 367. Igor Knez (Dnevnik) 41,
377. Ljubo Andrejak (LP) 39, 386.
Peter Perčič (Dnevnik) 36.

10. Tegrad	4 0 1 3	3:11 1
11. Vega	4 0 0 4	2:12 0
12. Tekstil	4 0 0 4	5:26 0

Lestvica strelcev: Avbelj (Jugotehni-
ka) 10, Kokalj (Papirografika) 8, Čebul-
lar (Dnevnik) 5 itd.

Takole je bilo na startu kolesarskega prvenstva novinarjev v Grosupljem

Pri ženskah je prva ekipa Dnevnika
dosegla 198 krogov in zasedla osmo
mesto, druga ekipa pa je bila s 85 krogov
16. Med posameznicami je bila strelka
Dnevnika Mija Knop 12. in je dosegla
kar 116 krogov. S tem rezultatom bi bila
krepko najboljša tudi med moškimi
strelci obeh naših TOZD. Ostali izidi:
25. Greta Iskra 71, 33. Mimi Vončina 55,
43. Mojca Anžič 24, 46. Majcen Ljuba
11, 49. Anica Rupnik 6. Novinarji so
tekmovali v streljanju z zračno puško na
strelišču v Grosupljem. Od Dnevnikovih
tekmovalcev je bil najboljši Janez Alič,
ki je v konkurenci 50 strelcev zasedel 5.
mesto. Dosegel je 69 krogov od 100
možnih.

MALI NOGOMET

Enotna ekipa Dnevnika in Ljudske
pravice uspešno nastopa v TRIM ligi.
Rajko Čebular pa je na lestvici strelcev s
petimi doseženimi goli na odličnem tret-
jem mestu v skupini. V tretjem kolu je
naša ekipa izgubila z Vjesnikom šele v fi-
nišu tekme s 3:0, potem ko se je prvi pol-
čas končal 0:0. V četrtem kolu so nogo-
metaši zaigrali precej bolje in visoko po-
razili ekipo Sadje zelenjava kar s 7:3. Za
ekipo Dnevnika in Ljudske pravice so
nastopali: Čebular, Judež, Ivanovič,
Giacomelli, Alič, Vekič, Lekše, Perčič in
Matelič.

Lestvica po 4. kolu:

1. Kemofarmacija	4 4 0 0	13:5 8
2. Centromerur	4 3 1 0	13:3 6
3. Papirografika	4 3 0 1	25:6 6
4. Ljub. banka	3 3 0 0	10:2 6
5. Dnevnik-Pravica	4 3 0 1	13:6 6
6. Vjesnik	4 2 0 2	9:11 4
7. Jugotehnika	4 1 1 2	13:11 3
8. Skupščina Lj.	3 1 1 1	7:6 3
9. Sadje zelenj.	4 1 0 3	10:22 2

KOLESARJENJE

V organizaciji kolesarskega kluba Gro-
suplje in Rog iz Ljubljane je bilo na
progi Grosuplje—Podtabor—Grosuplje
prvo slovensko prvenstvo novinarjev v
kolesarjenju. Nastopilo je 44 novinarjev,
med njimi tudi Dnevnikovi: Jože Pogač-
nik, Marjan Lekše, Silvo Matelič, Lado
Čuk, Tomaž Teger in Janez Alič.

V kvalifikacijski dirki, ki je bila dolga
17 km in so jo vozili v dveh skupinah, so
se od Dnevnika v finale uvrstili Jože Po-
gačnik in Janez Alič, ki sta bila v svojih
skupinah četrta in Tomaž Teger, ki je bil
v drugi skupini 12. V finalni dirki, ki je
bila dolga 13 km, je zmagal Tone For-
nezzi-Tof (Antena) pred Janezom Čade-
žem (TV) in Mirokom Korenom (Delo).
Najboljši Dnevnikovec je bil Janez Alič,
ki se je uvrstil na 12. mesto (v finalu je
nastopilo 24 kolesarjev), Tomaž Teger
pa se je uvrstil na 21. mesto. Eden od fa-
voritov, Jože Pogačnik, v finalu ni nasto-
pil.

SOBA ZA ŠOFERJE

Končno nam je uspelo dokončati
dela v sobi, ki jo je v ta namen odstopila
tiskarna Ljudske pravice in bo služila
šoferjem Dnevnika in Ljudske pravice.

Glede na naporno delo, ki ga oprav-
ljajo vozniki — distributorji in šoferji
LP, je bil zadnji čas, da imajo tudi svoj
prostor, kjer se lahko po naporni vožnji,
posebej po razvozu Nedeljskega dne-
vnika, za uro ali dve odpočijejo.

Doslej so bile vedno pripombe, da šo-
ferjev ni moč najti ob nujnih primerih
in so bili povsod tam, kjer jih ni nihče
iskal. Z dograditvijo šoferjske sobe bodo
vsa iskanja in nesporazumi odpadli, pa
čprav doslej do nesporazumov ni pri-
hajalo po krivdi šoferjev, ampak so bili
pogoji dela neprimerni.

BRALCEM, ČLANOM DELOVNEGA KOLEKTIVA

Vsa pisma – po možnosti napisana na stroj – so nam vedno dobrodošla. Čim krajša bodo, toliko več možnosti bo, da jih bomo objavili. Prednost bodo seveda imela tista pisma članov našega delovnega kolektiva, ki zadevajo neposredne probleme pri njihovem delu, predloge za razne izboljšave in seveda tudi pritožbe, ki jih na drug način doslej ni bilo možno uveljaviti. Vsa pisma morajo biti seveda podpisana s polnim naslovom, ker bodo drugače končala v košu. Vso pošto ali predloge o tem, kaj želite, da bi bilo objavljeno v našem internem glasilu „Črno na belem“, dostavite odgovornemu uredniku v sobo št. 67 v četrtem nadstropju (kjer je uredništvo Ljubljanskega dnevnika).

Uredništvo

ČRNO^{na}BELEM

Izdaja delavski svet Časopisno tiskarskega podjetja Pravica – Dnevnik – Ureja uredniški odbor: Saša Jarc (odgovorni urednik), Breda Deniša, Srečko Mrak, Dana Nučič, Boris Ogrizek, Dušan Sivec, Majda Tičar in Stane Tršinar – Izhaja vsak drugi ponedeljek v mesecu, razen julija in avgusta – Natisnila tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani.

GOVORI SE:

da dobi časopisna enota (več podobnih želja je tudi še v drugih enotah) po zaključku investicij v novo tehnologijo tudi postelje, tako da nekaterim članom ne bo treba spati na stoli.

da bo enota knjigotiska reklamirala tehnične podatke o novih heidelbergih, saj je možna hitrost novih strojev v tehnični dokumentaciji tako velika, da jih po naših normah, ki so po zatrdjevanju nekaterih zelo »realne«, ne dosegamo niti do polovice;

o velikih nagradah, ki jih bodo baje prejeli novatorji za novo leguro svinca. Bistvo izuma je v tem, da bo nova legura, glede na cene novih primesi, starega ometa in opeke, precej cenejša od sedanje, saj so stroški mešanja pred vhomom v vlivalnico minimalni;

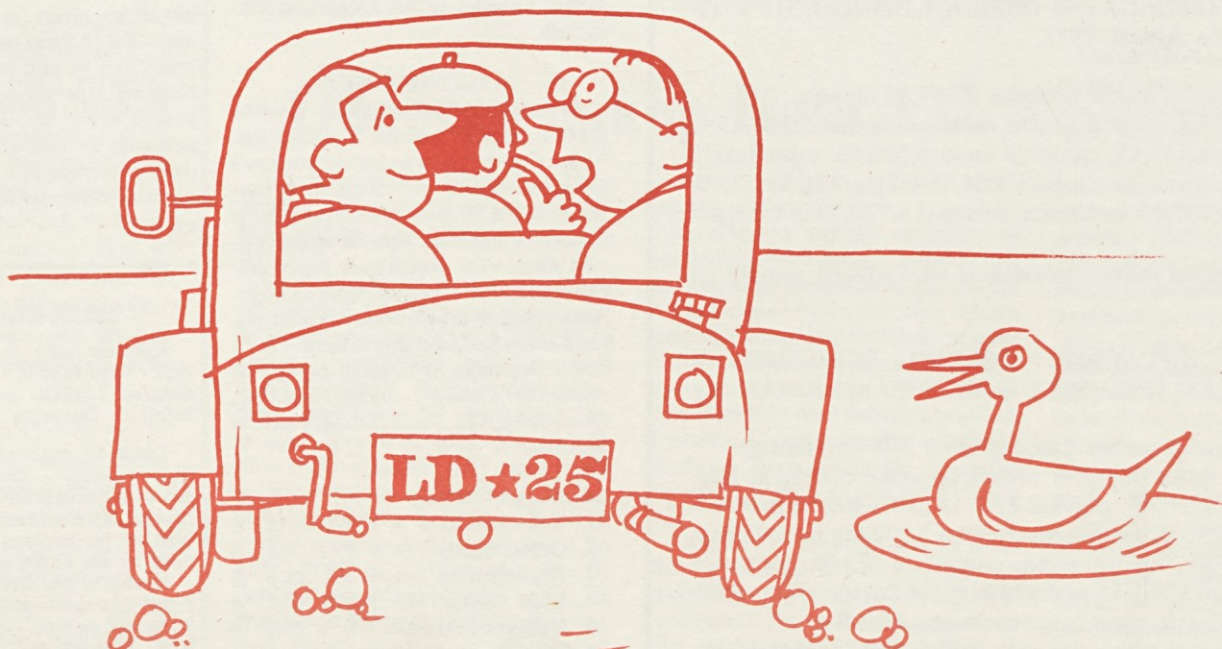
ČRNO^{na}BELEM V LJUDSKI PRAVICI

da bomo letošnje dopuste kljub sklepom samoupravnih organov izkoristili pretežno šele tedaj, ko bo v tiskarni naval dela, saj je za nekatere postopanje ob sedanjem trenutnem zastoju v tiskarni prelepo, da bi šli na dopust;

da je želja posameznikov, da se sprejem pravilnika o samozaščiti čimbolj zavleče, saj bi bili ob resni uporabi njegovih določil ob dosedanji skromen »postranski zaslužek« in »izlete« med delovnim časom;

da je zaradi trenutno nerentabilnega izvoza potrebno poklicati ljudi, ki skrbijo za izvoz, na odgovornost, saj bi brez naročil za izvoz v dani situaciji lahko mirno posedali po oddelkih v brezdelju.

STRUPENJAK

„TALE NAŠ VOZ ŽE PETINDVAJSET LET KAR DOBRO VLEČE, ČEPRAV SMO VEČKRAT MENJALI ŠOFERJA!“